

2004 Hamazkayin Forum
10th Anniversary
Armenia

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Համազգայինի ուսանողական մշակութային և կրթական 10-րդ հավաքին մասնակցելու նպատակով 10 երկրներից Երևան են ժամանել սփյուռքահայ 50 ուսանողներ, իսկ Հայաստանից՝ 6 ուսանողներ: Հավաքի պաշտոնա-կան բացումը տեղի ունեցավ 2004 թ. հուլիսի 19-ին ԵՊՀ հյուրատանը: Սույն հավաքը շարունակվելու է մինչև 2004 թ. հուլիսի 31-ը: Հավաքն իր մեջ ընդգրկում է թե՛ կրթական և թե՛ մշակութային տարբեր ծրագրեր:

Համազգայինի ուսանողա-կան մշակութային և կրթական հավաքի հիմնական նպատակն է՝ սփյուռքահայ ուսանողությանը ծանոթացնել հայկական մշակույթին, պատմությանը, ազգային արժեքներին, կրթության համակարգին և իրենց հայրենակիցների հետ հարբերությունները սերտացնել ու հայրենասիրություն սերմանել:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ԱՐՋԱՔԱՆՅԱՆ

*****

ԻՆ՞Չ Է ՄԵՐ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ՀԱՂԹԱՆԱԿ, ԹԵ՞ ԴԺՔԱԽՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ողբերգական ճակատագիրը հայ ազգին ցրել է աշխարհի տարբեր անկյուններ, սակայն կամքի ուժն ու մտածելակերպը թույլ չտվեցին հայերին միախառնվել տարբեր ազգերի հետ: Դարերի ընթացքում հայերը ստեղծում էին ազգը միավորող միջոցներ, որպեսզի պահպանեն հայոց լեզուն, ավանդույթները և մշակույթը: Այդ միջոցներից մեկը Համազգայինի ուսանողական մշակութային և կրթական հավաքն է, որը միավորում է աշխարհասփյուռ հայերին: Այս հավաքը մեզ հնարավորություն է տալիս համեմատել Ռուսաստանի արևմուտքի սփյուռքի երիտասարդությունը Հայաստանի

երիտասարդության հետ: Առաջին իսկ օրերից ակնհայտ դարձավ, թե ինչ տարբեր ենք մենք բոլորս: Արևմուտքի սփյուռքը տարբեր երկրներ են ներկայացնում, որտեղ ժողովրդավարական սկզբունքը հիմնված էր դարեր շարունակ: Արևմուտքի հայերի միությունը փակ գաղութի տպավորություն է թողնում: Նրանց հետ շփվելը շատ դժվար է, քանի որ ստեղծվում է այնպիսի կարծիք, որ այդ մարդիկ մեծա-մասամբ խուսափում են շփվելուց, քանի որ նրանց մտածելակերպը տարբեր-վում է մյուսներից: Չնայած անգամ կարճ ժամանակ շփվելուց կարելի է նկատել տարբերությունները նույնիսկ իրենց գաղութներում: Օրինակ՝ Գլենդելի և Մոնրեալի հայերը ավելի են հակված շփվելուն, ավելի լավ են տիրապետում հայե-րեն լեզվին և պահպանում ավան-դույթները, քան այլ երկրների գաղթականները և Ամերիկայի այլ նահանգներում բնակվող արևմտա-հայերը:

Ինչ վերաբերում է Հայաս-տանի և Արցախի երիտասարդու-թյանը, ապա առաջին հայացքից նրանք շատ բարդ են թվում, սակայն այս ամենն ունի իր բացատրու-թյունը, որոնք են՝ արևելյան մտածե-լակերպը, հայկական ավանդապաշ-տությունը: Սակայն նրանց հետ շփվելիս հասկանում ես, որ առաջին հայացքը խաբուսիկ է, քանի որ նրանց հետ խոսելիս շատ նորանոր և հետաքրքիր տեղեկություններ ես ստանում քո հայրենիքի, ազգի և հասարակության մասին: Հայաս-տանի երիտասարդությունը կարող է խոսակցություն ապահովել զանա-զան թեմաների շուրջ:

Ինչ վերաբերում է Ռուսաս-տանի սփյուռքահայությանը, շատ դժվար է մեզ, ներկա-յացնել: Սակայն կցանկանայի որոշակի-որեն պարզեցնել ասածներս. արևմուտքի սփյուռքահայերի մեծամասնությունը ոչ մի տարբե-րություն չի դնում Ռուսաստանի հայերի և հայաստանցիների միջև: Այդ փաստը ուրախացնում է, սակայն չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ Հայաս-տանից գաղթածները կազմում են Ռուսաստանի սփյուռքի 30%-ը, այն ժամանակ, երբ 20%-ը՝ արևմտյան Հայաստանի, 30%-ը՝ Ադրբեջանի և 20%-ը՝ Վրաստանի և ԽՍՀՄ-ի այլ երկրների գաղթականներ են:

Իսկական Ռուսաստանի հայն ունի իր մեջ 2 սկզբունք՝ արևելյան և եվրոպական՝ լինելով ազատ շփման մեջ, դիսկոտեկ-ներում, ազատ ընտրությունում, հազուստի ոճով և արտաքին տեսքով ամբողջությամբ Ռուսաս-տանի հայերի բնորոշ են «արևելյան» որոշակի գծերը:

Չնայած այս բոլոր տարբե-րություններին, մենք բոլորս պետք է հիշենք, որ մեր ուժը կայանում է ազգի միասնության մեջ:

ՄԻՔԱՅԵԼ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ռուսերենից հայերեն թարգմանեց՝

ՍՈՒՄԱՆՆԱ ԱՐՋԱՔԱՆՅԱՆԸ

Ուղևորություն դեպի Գառնի - Գեղարդ

Հայաստանի Հանրապետության յուրաքանչյուր այցելուի համար շատ հիշարժան են այցելությունները ՀՀ պատմական վայրեր, առավել ևս հետաքրքիր և տպավորիչ են սփյուռքահայ համալ-սարանականների համար: Այդ էր պատճառը, որ Համագգային հա-վաքի կազմակերպիչների կողմից կազմակերպվեց այդ ուղևորությունը: Ուսանողներն առաջնահերթ այցել-լեցին Գառնու տաճարը: Գառնու տաճարը կառուցվել է Գառնու ամրոցին կից՝ Տրդատ արքայի կողմից: Շատ հետաքրքիր է Գառնու տաճարի դահլիճը, որը նախատեսված էր արքունական ընդունելու-թյունների համար, և պալատական բաղնիքը, որը բաղկացած էր չորս միանման սենյակներից, իսկ վերջին սենյակում գտնվում էր կրակարանը, որտեղից գոլորշին մղվում էր մյուս սենյակները:

Հանդերձարանի հատակն ամբողջովին պատված էր Ազատ գետից բերված տասնհինգ տարբեր գույնե-րի խճաքարերով:

Առավել մեծ հետաքրքր-քություն է ներակայացնում Գեղարդի վանքային համալիրը: Այն հայ ճարտարապետության լավագույն կոթողներից է: Գեղարդը սկզբում պատկանել է Ջաքարյան-ների տոհմին, իսկ հետագայում անցել է Պռոշյանների տոհմին: Գեղարդի պատերին մինչ օրս պահ-պանվել է Պռոշյանների տոհմի զինանշանը. շրաջանակի մեջ պատկերված է առյուծ, որը պահում է եզան գլուխը, իսկ ավելի ներքևում՝ պատկերված է արծիվ, որն իր ճանկերի մեջ է առել գառնուկին:

Ուղևորությունը մեծ ոգևոր-թյուն առաջացրեց համալսարանա-կանների մոտ և նրանք շատ հարուստ տպավորություններով վե-րադարձան հյուրատուն:

ՎԻԿՏՈՐՅԱ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

*****

INDIVIDUAL GAIN IN COLLECTIVE ACCOMPLISHMENTS

I am Ari-Hovig Ishkhanian. I am thousands of years old. How old are you? I have a rich history spanning back to the beginning of civilizations. How deep can you trace your roots?

I share in the history and culture of Armenia; for, I have realized that part of that history belongs to me. The literature, architecture, language, land, and culture all belong to me. It belongs to me because it cannot belong to anyone else. It doesn't belong to the men that created them: all of them have long been dead. It doesn't belong to the books that contain the information, nor the people who published the books. It cannot belong to the government or the church because both institutions exist only because of the support of people like me. As a result of having the rights to my portion of the Armenian history,

I feel a sense of identity that is much greater than anything I would ever be able to accomplish on my own.

In America we are taught that the power and the rights of the individual supercede those of the collective. The power of the individual may evolve to the point where each man becomes his own island. However, as an Armenian I believe we cannot afford the luxury of all becoming individual players and sensibly we should never even have the want to exercise such a luxury. As a member of the collection of people that form the Armenian population, I feel I share in all the victories of the Armenian people. Not only victories of the past, but also modern day achievements. For example, I'm even elated when Andre Agassi wins the French Open, not because I am a close personal friend of the man, but because an Armenian is the French Open champion. As a result of being a member of the collective the individual feels a sense of accomplishment beyond himself. However, although I'm sure I don't have to mention that individual performance is vital to the success of the collective, I am going to say it anyway.

Each member of the collective can decide whether they want to sit idly and share in the accomplishments of the collective or take an active part in adding to our rich history. We as Armenians have a responsibility to add to our identity or at least preserve it. I do not mean we should set our lives aside, but we all should think about how much we take from this culture and how relatively little we really give back. How much would you be willing to pay for the culture, friends, communities, and homeland you have enjoyed your whole life? Do you believe you have even paid a small part of that amount? We need to consider these questions so that the next time we are high up on a mountain road looking out our bus window and basking the beauty of the Armenian landscape we can smile knowing we have earned our portion of Armenia.

Ari-Hovig Iskhanian

*****

ARAMOUS VILLAGE

On July 20th, while visiting the village of Aramous, we spent time with students from the local school. The children greeted us with warm words and bright smiles.

As the principal was giving a tour of the two-story building, he informed us of his plans to expand and improve the condition of the school, mentioning that anyone of the young curious students could grow up to become a famous poet or scientist.

Additionally, a teacher told us that starting at a very young age the children go to school for half of the day and work in the fields for the rest of the time. With great pride, we also discovered that the population of the school is six hundred.

Overall, the trip to Aramous was an enlightening one, allowing us to meet and spend time with students from Armenia.

Annie Voskerchian

*****

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՖՈՐՈՒՄԸ

Համազգայինի Ֆորումը հրաշալի առիթ մըն է ուր սփիւռքի կեանքին մատնուած համալսարանական երիտասարդներս աւելի մօտէն ճանչնանք մեր ժողովուրդն ու մշակոյթը հայրենիքի հողին վրայ:

Ֆորումի հարուստ ծրագրին շնորհիւ, երկու շաբթուան ընթացքին, զանազան երկիրներէ ու շրջաններէ եկած հայ երիտա-սարդներ կը հաւաքուին գիտելիքներ ու մտքեր փոխանակելու - այս բոլորը հաճելի ընկերային մթնոլորտի մը մէջ:

Երբ Համազգային Հայ Կրթական ու Մշակութային Կազմակերպութիւնը ստեղծուեցաւ Գահիրէ, 1928-ին, հիմնադիրներուն գլխաւոր նպատակներէն մէկն էր պաշտպանել ու տարածել հայ մշակոյթը, որ չափազանց ահաւոր հարուած մը ստացած էր 1915-ի եղեռնին հետեւանքով:

Իսկ այսօր, հետեւելով հիմնադիր-ներու ուղեգիծին ու տեսլականին, Համազգային Հայ Կրթական ու Մշակութային Կազմակերպութիւնը կը շարունակէ իր առաքելութիւնը, փոխանցելով մշակոյթի սէրն ու գնահատանքը յաջորդ սերունդներուն:

Համազգայինի առաքելութեան գագաթնակէտը, անկասկած, Ֆորումը կը հանդիսանայ, որ ահաւասիկ 2004-ին կը տօնէ իր գոյութեան 10-ամեակը:

Արդէն մէկ շաբաթ անցած է Ֆորումի Հայաստանի մէջ կազմակերպուած բաժինէն, ու իսկապէս ուրախալի զգացում է տարբեր ու նոր անկիւններէ ծանօթանալ մեր մշակոյթին հայրենիքի մէջ: Մեր յայտագիրը անցեալ շաբթուան ընթացքին ընդգրկեց շրջապտոյտներ դէպի մեր հնադարեան եկեղեցիները, ինչպէս՝ Նորավանք, Էջմիածին ու Գեղարդ: Այս խորհրդաւոր վայրերը, որոնք դարերէ ի վեր կան, հաստատ փաստեր են մեր ազգի գոյատեւման:

Առիթը ունեցանք այցելելու Պետական Թանգարան, Յեղասպանութեան Թանգարան, Արդիա-կան Արուեստի Թանգարան, ինչպէս նաեւ Սարեան եւ

Բարա-ջանովի տուն թանգարանները, այս բոլորը հետաքրքրական բացատրություններու ընկերակ-ցութեամբ: Բացառիկ բախտաւորութիւնը ունեցանք այցելելու Սայաթ Նովայի աշուղական «ensemble» -ը, ուր աւելի մօտէն ծանօթացանք հայկական երաժշտութեան հարուստ տարբերակներուն: Մեր խումբը ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Համազգայինի Թատերախումբին 44° վերնագրով ներկայացման:

Իբրեւ սփիւռքահայ երիտասարդ-ներ, կասկած չկայ որ մեր մշակոյթին աւելի մօտէն ծանօթանալու ծարաւը ունինք: Հայաստան գտնուիլ ու աչքով, մտքով, հոգիով ու սրտով ապրիլ մեր մշակոյթը, իսկապէս անմոռանալի ու անփոխարինելի փորձառութիւն մըն է:

Այս հաւաքը առիթը կու տայ շփուելու սփիւռքահայ ու Հայաստան բնակող երիտասարդներու հետ: Մտքի փոխանակումները ու նոր գիտելիքները կու գան մեր հայեացքը ընդլայնելու, ինչ որ մեծապէս կը նպաստէ մեր ինքնութեան կազմաւորման ու ամրապնդումին:

Երբ կը տեսնենք ու կ'արժեւորենք մեր այնքան հարուստ մշակոյթը մեր պապենական հողին վրայ, անկասկած կը մեկնինք զօրացած ու ներշնչուած, պատրաստ հայկական մշակոյթը տարածելու աշխարհին:

ԼԱԼԷ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

*****

Armenia, 2 years later....

I have been apart of Homenetmen in London since the age of seven and came to Armenia in 2002 for a Jamboree. I had an amazing time and met many young Armenians from many other countries. I consider myself to be extremely lucky being given this opportunity to visit Armenia again soon after my last visit, especially under such different circumstances. Coming here with Hamazkayin has been a very different from what I expected. I had never done anything without Homenetmen before and had not met a lot of people who were not part of Homenetmen, but I have been pleasantly surprised with the difference. Everything I know and have learned about Armenia and being an Armenian has come from Homenetmen and going to Scouts every week for 13 years, and yet there is still so much I had learned so much being in Armenia, this time without Homenetmen, from the sights we have seen, despite seeing them two years ago, to the way people of my age have been brought up in there countries.

I have always found it so amazing how close I feel to other Diasporan Armenians after only knowing them for a few days. There are still many people I am in contact with that I met 2 years ago and I am sure there will be many more from this trip also, even though

we live in different parts of the world, we seem to share the same mentality if being Armenian. One simple example being the way we feel about coming to our homeland and seeing Mount Ararat and all the other places we were told stories about as children; that feeling we experience cannot be described or explained to “odars” because we have kept our culture alive within us, where ever we are in the world and we will continue to do so for many generations to come.

ADRIENNE GARIBIAN

*****

44 ԱՍՏԻՃԱՆ

Այս տարի մեր Համազգայինի խումբը հաճոյքը ունեցաւ դիտելու թատրոն մը, որ ոչ միայն հոյակապ դերասան ու դերասանուհիներ ունէր, այլ նաեւ յուզիչ էր հանդիսատեսներուն համար: Թեման ներկայացուց այն հարցերը որոնք Հայաստանի համար շատ մեծ կարեւորութիւն ունին: Իբրեւ սփիւռքահայ, Ամերիկայի մէջ դժուար է երեւակայել այն պայքարը որ Հայաստանի բնակիչները կը զգան երբ ստիպուած որոշում պէտք է առնեն հայրենիքի մէջ մնալ կամ արտագաղթել դէպի օտար երկիրներ, ուր կեանքը աւելի դիւրին կը թուի ըլլալ:

Այս թատերգութեան գլխաւոր հերոսները կը մնան առանձին իրենց գիւղին մէջ: Մնացեալ բնակիչները կը գաղթեն օտար երկիրներ: Սակայն այս զոյգը ունենալով ներքին ոյժ մը եւ լաւատես կեցուածք, վերջաւորութեան, հրաշքի նման կը փոխեն իրենց որոշումը եւ կը մերժեն ձգել երեւնց հայրենիքը, իրենց մայր հողը: Որովհետեւ բզգացող մեղուն կը վերդառնայ գիւղ: Ան կը ներկայացնէր յոյսը, պայքարը, եւ յարատեւ աշխատանքը:

Այս թատրոնին գեղեցկութիւնը այն է որ կը ցոյց կու տայ թէ յոյս կայ Հայաստանի համար, որ Հայաստանը պիտի յառաջդիմէ որովհետեւ ժողովուրդը յոյս ունի իր հայրենիքին մէջ: Իբրեւ սփիւռքահայ, այս թատրոնը խօսեցաւ իմ սրտիս, որովհետեւ այս պայքարը միայն Հայաստանի բնակիչներուն համար չէ, այլ ամէն հայու համար է, ուր որ կ'ապրին անոնք, որովհետեւ ամէնքս ալ նոյն արիւնով կապուած ենք իրարու իբրեւ քոյր ու եղբայր, եւ ամէնքս ալ նոյն սէրը ունինք մեր Մայր Հայաստանին համար:

ԱՐՓԻ ՇԱՀԻՆԵԱՆ

*****

«ՄՏԻԿ ՉԷԻ ԸՆԵՐ ԿՈՐ»

Այս Forum-ին դասա-խօսութիւններուն նիւթերուն մեծամասնութիւնը շատ կարեւոր եւ հետաքրքրական են նոր սերունդին համար, մանաւանդ սփիւռքահայ երիտասարդութեան համար: Դժբախտաբար, մեր դասախօսներուն եւ նոր սերունդին միջեւ մեծ սերունդներու տարբերութիւն (generation gap) մը կայ: Մենք առաջին սերունդն ենք որ մեծցած ենք Ամերիկայի մէջ: Դասախօսութեան նկատմամբ մեր կեդրոնացումը հազուագիւտ իրողութիւն մըն է: Մենք վարժուած ենք հեռատեսիլ դիտելու եւ երբ ձանձրանանք, կրնանք կայանը փոխել կամ ուրիշ բան մը ընել: Դասախօսութեան ընթացքին, այդ կարելի չէ: Երբ դասախօսին կենսագրութիւնը 5-10 վայրկեան կը տեւէ, արդէն դասախօսութիւնը ձախողած է: Նոր սերունդին կեդրոնացումը արդէն ցրուած է: Այդ 5-10 վայրկեանի ընթացքին, մենք 10 հեռատեսիլի կայան փոխած կ'ըլլայինք, կամ եթէ մէկ յայտագիր դիտէինք, նուազագոյն 60 տարբեր պատկերներ տեսած կ'ըլլայինք:

Ուրեմն դասախօսութիւն մտիկ չընե՞նք: Ո՛չ: Կ'առաջարկեմ որ դասախօսութիւններուն կառոյցը փոխուի: Մեզի համար կարեւոր նիւթը բաւարար չէ: Պէտք ունինք հետաքրքրական խօսողներ, կարճ գլխաւոր կէտեր, լսողատեսողական (audiovisual) method-ներ, եւ դասախօսին հետ փոխ-յարաբերութիւն:

Նուազագոյն պայմաններն են ասոնք:

Մեր դասախօսները այս ակնոցով պէտք է պատրաստեն իրենց ներկայացումները:

Պարապի չէ որ մեզի “MTV Generation” կ'անուանեն:

ԴԵՐԵՆԻԿ ԹՕՓՃԵԱՆ

*****

REFLECTIONS

Just a few days ago, we visited the local school in Aramous village. This school, in its current decrepit condition, is in dire need of renovations. During our short stay, a very pertinent point was raised by the people welcoming us; that even in a school in a relatively remote and desolate area can produce prodigal children if only given the means and opportunities.

We also recently had the pleasure of attending Dikran Hairabedian's play “44 Degrees” as presented by the Hamazkayin theatre. The three native Armenian actors are without a doubt gifted in their craft. Their stage presence and the thoroughness with

which they interpret their character are outstanding. The play dealt with the issue of Armenians fleeing their homeland for lack of opportunities, but returning upon realizing their attachment to their homeland.

These talented young actors are an excellent example of why it is so important that the educational institutions around Armenia are improved. These individuals were lucky to have the opportunity to graduate from the Hamazkayin Performing arts academy while others are rarely so fortunate. Now with their invitations to perform in England and France, they have the chance to expand their personal horizons, while performing for the Armenian Diaspora. Perhaps with some training in foreign languages (that is assuming they don't already have some), they can even perform for non-Armenian speaking people.

It will take a great effort to develop Armenia to an acceptable world standard. However, such an achievement is largely dependent on the youth. The future Armenian generations must have the opportunity to learn and discover the world. Hopefully, given better educations, they will have the desire to become global citizens just like these three young actors are becoming.

RAFFI AFEYAN

*****

ԱՅՍՕՐ ԱՐԱՐԱՏԸ ՏԵՍԱՆՔ

Համազգայինի Ֆորումին հետ մի քանի օր է Հայաստան ենք: Արդէն մի քանի տեղ այցելած ենք եւ շատ ուրախ ենք:

Բայց ո՞ր է Արարատը...

- Արարատը շատ կանուխ եւ կամ ալ երեկոյեան կերելի, կ'ըսէ լաւատեղեակ մը:
- Առանց Արարատը տեսնելու պիտի վերադառնանք, կ'ըսէ յոռետես մը:
- Ըլլալի՞ք բան է որ առանց Արարատը տեսնելու Հայաստանը ձգենք:
- Հապա եթէ իրաւ չտեսնենք...

Այսպէս խօսակցութիւններ կ'ունենանք երբեմն:

- Հապա եթէ չտեսնենք...

Այսօր խոր Վիրապ եւ Նորավանք պիտի երթանք:

- Բախտաւոր ենք, տղա՛ք, կ'ըսէ Օրիորդ Ջեփիւռը, իր սովորական խանդավառութեամբ, որ կը վարակէ բոլորս: Երէկ անձրեւեց, ուրեմն այսօր օդը պայծառ կ'ըլլայ, ու մենք շատ յստակ պիտի տեսնենք Արարատը:

ԿՂՍԵՆ թէ Խոր Վիրապէն այնքան մօտիկ է Արարատը:

Հասանք Խոր Վիրապ, բայց Արարատը չկար: Կարծես տակաւին պատրաստ չէր մեզի երեւնալու: Բայց մենք հաւաքուեցանք, եւ Արարատին դիմաց խմբային նկար նկարուեցանք: Ինչ հոգ որ

Արարատէն միայն մասեր կրնայինք տեսնել: Արարատը հոն էր, Արաքսի միւս կողմը, բայց նաեւ մեր սիրտերուն մէջ:

Շարունակեցինք մեր պտոյտը դէպի Նորավանք:

Վերադարձին էր որ անկիւնադարձի մը վրայ բաձագանջութիւն մը...

- Տղա՛ք նայեցէք: Հոն, հոն...

- Ու՞ր, ի՞նչ կայ...

- Արարատը... ԱՐԱՐԱՏԸ...

Իսկապէս, որքան ալ որ պատկերներով եւ երեւակայութեամբ տեսած էինք Արարատը, իրականութիւնը շատ ատելի ազդեցիկ էր: Յուզում, ուրախութիւն եւ պոռչտութիւն...

Տեսանք Արարատը...

ՖՈՐՈՒՄԱԿԱՆ ՄԸ

*****

WHAT IT MEANS TO BE ARMENIAN?

Many Armenians ask themselves this question. What does it mean to be an Armenian? And who is considered an Armenian? Surely being Armenian is not solely based on the ever-present “ian” ending of our last name. Nor is being Armenian comprised of attending Church on Holidays and joining in on a “shoorch bar” every so often. Being Armenian is a part of my being. It seeps deep into the marrow of my bones and pours out with every action and emotion. It is not only the knowledge of our history or the uttering of our language that makes us Armenian. Being Armenian is part of an ideology that differs with each person.

Visiting Armenia for the first time has been a learning experience with which my beliefs have solidified. With each passing day in my homeland I know for certain that I

am Armenian. It is not only the education I received while attending Armenian school, nor my participation in various Armenian youth and cultural associations that make me who I am. I am Armenian because of the values instilled in me by my parents, teachers and mentors while involved in Armenian activities. Being Armenian is in everything I do and say. It influences my actions and thoughts.

Regardless of where we live, whether in the United States, Europe, or even Armenia, it is our spirits that make us Armenian. Living in the Diaspora makes being an Armenian first and an American second a challenge. However laborious, it is a task I take upon myself wholeheartedly. Fighting assimilation and preserving my Armenian being in a foreign land is a small sacrifice for the struggles of our ancestors. For me, introducing myself to a stranger as an Armenian-American is a privilege. And one I do not take for granted. As our famed poet Baruyr Sevag wrote, “We are few, but we are called Armenians...We are, we shall be and become many.”

NOEME CHAHENIAN

*****

JOURNEY TO ARMENIA AN AGE OLD LONGING REALIZED

One of the great aspirations of my life, from the time of my childhood, has been to have my longing eyes embrace the sacred ancestral lands from which I emanated...the expanse of land that we have come to know as Armenia. Throughout my life, Armenia, has not only signified a charted region on a mere map, but rather a concept characterizing the strength of a people who have endured the unspeakable and not only have survived, but continue to live on with a newfound courage. The nation of Armenia is an honorable nation, for from the ashes it has once again risen for the entire world to behold its radiating strength and courage, cloaked in the eternal fire of the Armenian heart and spirit. Though darkness fell upon the kingdom of Armenia, presently, the brilliant sun is rising once again upon the very peak of Mount Ararat, illuminating the sacred land of Armenia, and lifting the darkness that for ages seized over the presence of the people of Armenia. Armenia, up until today has been a vision in the far off distances upon the horizon. Today it has been the realization of an age-old longing.

I, as an American Armenian living in the Diaspora, have a unique awareness of what it means to be an Armenian. Though I have not been born in Armenia, as the Very Reverend Father Hayr Vrouyr once remarked, “Armenia has been born in us.” The love that I hold and the attachment that I feel to Armenia have been passed on from generation to generation. Though we as a people have had our innocence taken away and our lands stripped away from our hands, our forefathers not once forgot who they were and where they came from. The love that was in their hearts was carefully passed on and bestowed upon their descendants, and it is that same love and admiration that our ancestors carried, that we now carry in our own hearts. The responsibility and burden of an Armenian,

especially that of a Diaspora Armenian is immense, however, it is also beautiful in its own respect for it makes our existence and survival that much more meaningful and great. We have been entrusted with the noble responsibility of the preservation of our culture, language, and heritage in lands that are not native to us in essence. It is a duty that we must carry with grace in the honor of the memory of our forefathers who held onto a string of hope in their desperateness. That string of hope was that though they were to start over in foreign lands, the Armenian breath in them would nevertheless be carried on from generation to generation, long after their own breaths seized to exist.

My journey to Armenia has been the fulfillment of a longing, which I have carried since my childhood. Coming to Armenia has made reality that which was once merely a vision. I am grateful to all that have made this journey not just a possibility, but a reality. From a young age, I had been taught about the history of our people; from glory to desolation to rebirth; along with the beauty of the land embodying in its great expanse, towering mountains, refreshing rivers and lakes, and greenery and floral manifestations with incomparable exquisite beauty. Hence Armenia was molded into me and from a young age I always sought after the day when I would finally step foot on Armenian soil and see Armenia with my own eyes. It was my great desire to see in actuality what I had for years been taught about and grown to deeply love. I had an image of Armenia deeply embedded in my mind; that image consisted of the uninterrupted Armenian life, that which was passed on through stories of the life that once was in Armenia in the untouched natural setting of the land. Before I came to Armenia, I was expecting to find Armenia to be uniquely Armenian and an affirmation of the old stories we have been accustomed to hearing from our grandparents and from our Armenian teachers. In my mind I carried the undisturbed image of Armenia that my grandparents left with.

Arriving in Armenia, after so many years of envisioning the day that I would actually arrive, was a greatly surreal experience, for though I consciously knew I was in Armenia, I nonetheless did not quite feel as though I was actually finally in Armenia. I remember climbing down the stairs of the plane, anxiously waiting for that split second when my foot would at last touch Armenian soil. That entire experience though was very real, in many ways it felt unreal, as though I had been encapsulated in a different realm, a realm caught between reality and unreality. The moment I stepped foot, I remember thinking to myself, "Oh Lord, You have finally brought me home. You have made what was once a vision a reality. You have fulfilled my heart's yearning desire. Blessed Armenia I have arrived." Though it is true that physically home is the United States, at that moment "home" took on a spiritual connotation. It encompassed the return to my origins, the sacred land from which I came to be, along with the longings of my family, past and present, to actually be in Armenia; their desire to have existed in Armenia in some point in time. All of these were carried in my soul, thus stepping foot on Armenian soil was not a mere action, but a desire of generations coming to be in a split second in time and space, fulfilling a deeper meaning. Though I had dreamt of the day of arrival perhaps a thousand times before, the actual arrival moved me into uncharted emotions, which had not truly been felt until the moment of actually arriving.

Initially, I did not feel as strong a connection to Armenia as I had expected to feel. It is my understanding that this had been the case, because the reality of being in Armenia had not truly penetrated my mind. However, I felt a stronger bond to the uninterrupted natural scene of Armenia, with its mountainous terrain and abundance of greenery. The purity of Armenia's nature with its unparalleled exquisite beauty and serene silence was the Armenia that I had held in my mind, that was the Armenia I had envisioned. There, I felt Armenia's infiniteness and eminence. It was when I was lost amidst the grandeur of the solitude landscape of Armenian nature that I felt I was in Armenia, standing on Armenian soil, land of my ancestors and ancient witness of my history. It was an astounding feeling to be standing on the very lands, that though our great grandfathers were not acquainted with, our ancient forefathers had lived upon. It is extraordinary, now that I look back, that the ancient world silently has been able to maintain its remnants to the present times, and that we were able to exist at a certain point in time on the same lands from which the ancients existed thousands of years in the past.

During the duration of this journey, I did encounter feelings of foreignness to the land, especially to Yerevan. I believe that part of the reason, which could account for such feelings was that the image of Armenia that I carried in my mind was ideal and it was the memory of what my grandparents left behind in the western region of historic Armenia. The ideal image that I had of Armenia was not necessarily compatible with today's Armenian reality. It is my belief that Armenians living in the Diaspora have different Armenian realities than what in truth is reality in the nation of Armenia today. It is as though we have held onto our nostalgic past prior to the Genocide when referring to the essence of our lands. Though times have changed, we nonetheless have held onto these past memories, which are not even our own, but rather belong to our prior generations.

I felt a need to feel a stronger attachment to today's Armenia of the 21st century, and so I took a walk alone through the streets of Yerevan, searching...searching for that moment of clarity, a moment to fully feel closeness to the land just as I had expected to upon arrival. Walking, I surrendered, letting go of my preconceived notions and prior expectations, allowing myself to accept today's reality for what it is. The epiphany I had been searching for finally became realized near the end of my journey here in Armenia. It was when I was alone, and had time to be lost to myself in my thoughts, and to reflect upon what really is, when I felt, when I really felt I was finally in Armenia...I was home at last. I finally understood that this land was my land, and its people my people. Listening and being aware of my surroundings, moved me in such a way that I was moved to tears filled with passionate love for a far off land that was only a mere vision off in the horizon. At that moment of realization, the most beautiful event took place, the sky opened and the sun glistened with illuminating vivacity. That moment was a moment that will live on in my heart forever. I have come to understand, upon reflection, that though many times idealism and reality are incompatible with one another; after undergoing the reality of what you held to be ideal; you extend to idealize that which was real.

It is undeniable that we are a part of this land, as this land is a part of us. What must be understood, is that though we have been dispersed through the four corners of the world, and our ancestry may trace back to different regions of historic Armenia, and we may speak different dialects of Armenian, in the end we are all Armenian. We are all one people with a common identity and I believe that this concept should be embraced and appreciated. Armenia is the sacred fatherland of all Armenians. So let the walls fall down, for it is truth when said, “united we stand, divided we fall.” Let us each be candles shining brightly in Armenia, for as William Bradford said, “One small candle may light a thousand.” It is the sacred duty of all Armenians to reach out to Armenia, for after years of being without a nation, a land to call our own, a place within the international community, we have finally been blessed with such land. Let us remember, as John F. Kennedy once said, “One person can make a difference.”

In closing, I am left with the utmost gratitude and appreciation for having had the opportunity to finally embrace Armenia.

Tamar M. Baljian